

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Al cui e Ardealul?

V.

Țeara Ardealului este și rămâne o țeară de sine, cu propriile ei tradițiuni, propria ei menire istorică, cu propriile ei stări economice, etnice și culturale, o țeară cu propriile ei interese, care nu pot să fie chivernisite de alții, și guvernul ungar a recunoscut și el, că nu poate guverna aici așa ca în Ungaria propriu zisă, Maghiarii chiar și ei înșiși se plâng, că sînt rău guvernați din Budapesta, deși foarte mult face „statul ungar” pentru ei în-deosebi. Cu atât mai virtos se plînge majoritatea covârșitoare, Românii și Sașii, pentru care, chiar voină, „statul ungar” nu scie ce are să facă.

Ceea-ce i-a determinat pe concetățenii nostri maghiari să rumpă cu tradițiunile lor seculare, să uite cât s'au luptat părinții lor pentru autonomia țerii acesteia și să ceară — nu unirea cu Ungaria, ci chiar desființarea Ardealului, ceea-ce i-a făcut să sacrifice țeara lor a fost temerea, că nu vor pute să susțină concurența liberă cu majoritatea covârșitoare a Românilor.

Nu vom cerceta, dacă este ori nu întemeiată temerea aceasta. Ni-e destul să constatăm, că prin desființarea marelui principat nu s'a desființat și neamul românesc: Românii sînt și acum tot aici și urmează a constitui majoritatea covârșitoare a țerii, deosebirea e numai, că astăzi această majoritate covârșitoare e agitată de nemulțumire și, prin urmare, dispusă a-i crea statului ungar greutăți. Și de aceea nu numai pozițiunea Maghiarilor din Ardeal e mai grea decum a fost mai înainte, ci i-s'au creat și statului ungar greutăți, pe care nu în toate împrejurările le poate ignora.

Cu frasa, că Maghiarii se vor lupta „până la cel din urmă om și până la cea din urmă încărcătură de pușcă” și în genere cu frase nu se pot limpezi situațiunile de felul celei din Ardeal.

Căci vorba e tocmai, ca „descărcăturile de pușcă” să se evite. Și dacă guvernul actual nu are destulă autoritate, ca să resolve cestiunea Ardealului, va trebui să vină mai curînd ori mai târziu alt guvern, ca să o rezolve, fiindcă asemenea cestiuni nu pot să rămîie neresolvate în viața unui stat. Cunoascem din destul mersul lucrurilor din lumea aceasta, pentru-ca să scim, cum trebuie să fie de

strîmtorați politici maghiari, când li se pune întrebarea: Dar' în Ardeal cum stau lucrurile? — Și li se va fi punînd și lor întrebarea aceasta, — așa din când în când. Li-o pun Englezii, li-o pun Rușii, li-o vor mai fi punînd și alții, — așa mai în confidență.

De aici urmează toată supărarea oficioșilor din Budapesta.

Abia trece zi, fără-ca să ni se dea ocaziune de a ne convinge, că pentru statul ungar și pentru politica maghiară Ardealul este o adevărată calamitate, un nesecat izvor de „perplexități”.

Și nici un om politic serios, fie el chiar Maghiar, nu va pune temeiul pe afirmarea, că statul român rîvnesc și el la această calamitate, care pentru el ar fi chiar mai grea ca pentru cel ungar. Nu este nici aici la noi, nu e însă mai ales în România vre-un partid, nu e nici un om politic român, care să le fi dat oficioșilor din Budapesta dreptul de a se aventă la o asemenea afirmare. Statul român, de curînd consolidat și în luptă cu cele mai felurite greutăți interne și externe, nu poate să aibă decât tendința de a se desvolta în el însuși ca stat național român.

În fața unei complicațiuni, România se poate uni cu ori contra Rusiei, după-cum o va silî forța împregiurărilor. Nici într'un cas însă nu dorința de a-și crea greutăți prin cuceriri o va determina. După toată probabilitatea însă într'un eventual război „Curcanii” nu se vor bate însă contra „feciorilor” din armata împărătească, ci alături cu ei. Așa stau lucrurile astăzi. Relațiunile dintre cabinetul din București și cel din Viena sînt cele mai bune, și în vederea unui război ele ar trebui să devină cele mai intime, fiindcă intimitatea e impusă de identitatea intereselor.

Tocmai această intimitate îi pune însă pe politici maghiari în strîmtorare.

Căci, deși admisă de toți politicii români și dorită de cei mai mulți dintre dinșii, alianța României cu monarhia noastră este la Români impopulară, și Românul nu se poate împăca cu gândul, că el are să meargă alături cu „Ungurii” și nu contra lor.

Di Ioan Brătianu a putut să mențină în timp de război ordinea publică, fără-ca să creadă de cuviință a reține o parte din armată în țeară, ba chiar fără-ca să fi suspendat o singură libertate publică, fiindcă

Românii se luptau alături cu Rușii contra Turcilor și pentru eliberarea vecinilor Bulgari.

Atunci, când vorba ar fi, ca Românii să se lupte cu Maghiarii, ori-și-care ar fi dușmanul, ori-și-care ar fi scopul, nici dl Ioan Brătianu, dar' nici dl Coloman Tisza n'ar mai pute să-și mai permită un asemenea lux. Nu, — mai ales, când ar fi la mijloc Rusia, care scie să se folosească și de influența ei și de nemulțumirea, de care sînt agitate masele poporului român.

Sub presiunea acestei nemulțumiri, exploatare cu dibăcia cuvenită, guvernul român poate să fie silit a se depărta de monarhia noastră, — ceea-ce oficioșul din Budapesta presupune, dar' noi nu credem. E sigur numai, că o alianță sigură și durabilă între monarhia noastră și România nu este cu putință, cătă vreme nu se pune capăt nemulțumirii Românilor din țările coroanei ungare.

Și fiindcă guvernul ungar nu se simte destoinic a pune capăt acestei nemulțumiri, el își dă multă silință, de a face imposibilă stabilirea unor relațiuni mai intime între România și monarhia noastră, și organele lui caută mereu pretexte de ceartă și de conflict cu vecinul stat român.

Ar voi Maghiarii să trăească bine cu frații nostri de preste Carpați, numai însă, dacă această prietenie nu i-ar obliga să ne împace și pe noi. Aceasta însă nu se poate, fiindcă dl Ioan Brătianu poate să guverneze țeara, poate să determine în înțelegere cu Coroana română și cu corpurile legiuitoare române politica ei externă, dar' nu poate să le impună Românilor sentimente, pe care nu le au, și de aceea va trebui să țină totdeauna seamă de curentul ce s'a produs în România contra Maghiarilor. Poate guvernul român să se pună în contra acestui curent, — poate, — dar' riscă foarte mult.

Și de aceea încheiăm acest șir de articole tot cu cuvintele: „Ardealul al Ardenilor să rămână!”

„Dacă poporul român își înțelege adevăratele interese, — dice oficioșul, — dacă opiniunea publică română se scie ridica la maturitatea politică, atunci.... în fața complicațiunii din Orient se va alipi în toată sinceritatea de monarhia noastră”.

Așa este!

Dar' dacă poporul maghiar își înțelege și el adevăratele interese și dacă opiniunea publică maghiară scie și ea să se

ridice la maturitatea politică, — așa dicem noi, — *atunci ni se va da nouă Românilor puțința și cuvenitul ajutor, ca să pregătim spiritele pentru o sinceră alipire către monarhia, în care sînt și „Ungurii”.*

Naționalitățile.

Croații, deși cea mai norocoasă dintre naționalitățile de dincoace de Laita, și-au arătat mai mult nemulțumirea cu starea actuală a lucrurilor. Ei nu s'au mulțumit cu discursuri și negocieri, ci au mai luat-o și pe dintregul, în dietă și afară de dietă. Ba, când cu afacerea pajurelor, a fost venit treaba și la vîrsare de sânge.

Între Croați și Maghiari și astăzi sînt lucrurile încordate. De atîți ani, decînd există între Croați un partid, ai căror membri se sacrifică. La o apropiere sinceră și serioasă însă între Croați și Maghiari, nu poate să ajungă lucrul. Și nici că va pute vre-odată. Guvernul, maghiar fiind, se mulțumesc, precum se vede, cu cât poate exploata pe Croați la votarea proiectelor combătute de opozițiune; va mai fi dînd celorce votează pentru dînsul și câte un bacșiș și de aci încolo habar n'are de ei. Ca să mijlocească o apropiere între dinșii și între Maghiari poate că nici prin minte nu i-a trecut vre-odată.

Croații însă sînt departe de a se supune cu una cu două. Nunțul din urmă al deputațiunii croate regnicolare, care în timpul din urmă a făcut atîta sânge rău în cercurile maghiare, este dovadă indisputabilă, că Croații n'au de gând să se plece înaintea ideii de stat maghiar. Ei, cu toate că nu sînt toți uniți asupra forme, stăruiesc a rămîne ceea-ce sînt.

Românii n'au mers, în modul opozițiunii lor, așa departe ca Croații. Au fost și sînt mai jigniți decît Croații din partea guvernelor maghiare, cu toate aceste opozițiunea lor a fost și este cea mai pacinică. Românilor li s'a luat tot. Ei, deși cel mai numeros popor după poporul maghiar, mai concentrat decît cest din urmă și cu tradițiunile cele mai vechi pe pămîntul locuit de dinșii, sînt reduși la o existență provisorie; din patrioți vechi cum sînt din firea lucrurilor de mii de ani, Românii sînt devaloați la treapta veniturilor fără de nici un drept, afară de cel de a exista și — a se face Maghiari.

S'au aflat și dintre Români o seamă de oameni, care și-au zis: „va fi poate mai

Foița „Tribunei”.

Omul care lucrează.

Se petrec în viața noastră de astăzi o mulțime de lucruri, pe care urmașii nostri, ba chiar nici generațiunile mai tinere ași în viață nu vor pute să le înțeleagă, și trebuie cu toate aceste să le poată înțelege, ca să tragă din ele cuvenitele consecuențe.

Astfel numai un foarte restrîns cerc de oameni e astăzi dumerit asupra lucrării literare ce s'a sîvîrșit aici în Sibiu și asupra greutăților, ce a întîmpinat această lucrare, și dacă vre-unul dintre acești puțin oameni nu va spune ori nu va nota faptele petrecute, foarte în curînd rezultatele lucrării vor fi neînțelese. De aceea este bine, că Părintele Dr. Ilarion Pușcariu a ridicat un colțor din vîlul ce acopere viața mai intimă a Sibiului, și îmi pare numai rău, că, însărcinat precum sînt cu alte lucrări, nu pot să ridic în toată tigna vîlul întreg, ci trebuie să fac în grabă mare ceea-ce altor oameni mai scutiți de muncă dîlnică le este dat să poată face în toată tigna.

Sînt acum două săptămîni s'a întrunit la Seliște reuniunea învățătorilor din districtul Sibiului. Din reuniunea aceasta fac parte învățătorii din trei protopopiate: al Sibiului, condus

de amicul meu Simeon Popescu, al Seliștei, condus de amicul meu Dr. Nicolae Maier, și al Avrighului, condus de Părintele Ioan Cîndea, un om, pe care îl cunosc — așa din vîdute.

Învățătorii au avut bunăvoința de a mă invita și pe mine la adunarea lor. Nu m'am dus, deși mă interesez de tot ceea-ce privește viața culturală și mă simț foarte bine, când pot să respir aerul liber, în care am crescut. Sciam însă, că Părintele Cîndea se află, — dragă Doamne, — în luptă cu colegii sei Simeon Popescu și Dr. N. Maier și mă temeam, că va pune pe învățătorii din tractul seu să facă gălăgie în adunarea reuniunii, — ceea-ce a mai făcut și altă-dată: m'am lipsit dar', precum m'am lipsit și de onoarea de a face parte din sinodul archidieceșan. — Nici nu'mi place, nici timp nu am să-mi consum scurta viață asistînd la certuri, din care nu ese nici o treabă bună. —

Cîteva zile în urmă a sosit, la redacțiunea „Tribunei” dela un om vrednic de toată încrederea, un raport despre cele petrecute la adunarea din Seliște. S'a dat la tipar și a apărut în numărul din acea zi o parte din el, în care se afla și predica rostită de Părintele Simeon Popescu în biserică din Seliște.

Seara, înainte de a mă pune pe lucru, am cetit apoi, ca de obicei, „Tribuna” și în ea și predica Părintelui Popescu, și mi-am făcut muștrări, că nu am tras luarea aminte a cetitorilor

asupra ei, ca să nu se peardă între nimicurile de importanță dîlnică.

Reproduc acum, aici, unde fi este locul, predica amicului meu și rog pe cei-ce se interesează de asemenea aparițiuni să o cetească, să o judece și să se pronunțe în conștiința lor, dacă se poate ca cineva să-și petreacă viața toată în activitate literară și să nu aibă slăbiciune pentru omul, căruia fi este dat darul de a vorbi astfel către poporul adunat în biserică:

„Nimeni nu aprinde lumina și o pune sub obroc, ci în sfîșnic și luminează tuturor celor din casă”. (Mat. 5, 15.)

„Scim cu toții, iubitorilor, că de neplăcut este a petrece și că de primejdios este a umbla în întunec, „căci cel ce umblă în întunec, nu scie unde merge (Ioan 12. 35), se împedecă, fiindcă întunecul a orbit ochii lui.” (I Ioan 2, 1.)

„Numai cugetînd de aproape la neplăcerile și la primejdiiile ce sînt ascunse în întunec, putem prețui din destul binefacerile luminei. Și dacă am ajuns, ca să le prețuim, numim nebun pe acela, care aflîndu-se în întunec, luminarea aprinsă ar acoperi-o, ca rațele ei de lumină să nu-i lumineze, ci el să meargă orbiș în primejdii și perire. Cu mintea întreagă fiind deci: „nimenea nu aprinde luminarea și o pune sub obroc, ci în sfîșnic, ca să lumineze tuturor celor din casă”.

„Este întunecul nopții și este întunecul sufletului. Mîntuitorul, când vorbește în cu-

vintele citate de întunec, vorbește în alegorie de întunecul nopții, ca și cei mai puțin iscușiți să-l priceapă și să înțeleagă, că are în vedere întunecul sufletului. Căci nu de cele trecătoare, de cele de jos, de cele trupesci s'a îngrijit, căt a fost ca om între oameni, ci totdeauna numai de cele vecinice, de cele de sus, de cele sufletești; nu are deci în vedere întunecul și lumina trupului, ci întunecul și lumina sufletului.

„În potriua întunecului nopții D-șeu a zidit soarele, luna și stelele, și ne-a dat materii ardătoare, cari aprinse răspîndesc lumină și alungă întunecul.

„Ori-cât de primejdios este însă întunecul nopții, el nu se poate asemîna cu întunecul sufletului, căci cu cît sufletul este mai presus de trup, cu atît și întunecul sufletului este mai primejdios decît întunecul trupului, decît întunecul nopții.

„Acum, dacă pentru înlăturarea răului celui mai mic s'a îngrijit D-șeu, pentru cel mare să nu se fi îngrijit? dacă în potriua întunecului nopții a zidit lumina zilei, oare în potriua întunecului sufletului să nu fi zidit nimic? oare să nu ne fi dat nici o armă spre a ne lupta în potriua acestui dușman?

„Cum nu? Ne-a dat o luminare, pe care să o aprindem, ca să ne lumineze casa sufletului și cărările lui. Luminarea aceasta este învățătura, este știința, fără de care omul umblă în

bine se nu-i facem guvernului maghiar opozițiune; poate că declarându-ne aderenți ai guvernului, vom fi așa de norocoși, de a mijloci apropierea între Români și Maghiari și totodată și un *modus vivendi* între aceste două elemente.

Declarațiunea lor a fost bine primită de presa maghiară. Un timp s'au bucurat Românii guvernamentali de titluri măgulitoare, cum e d. e. titlul „*jó hazafi*“. Guvernul însă și toți Maghiarii i-au lăsat de batjocura lumii, și titlurile de „*jó hazafi*“ etc. le mai aplică numai acelora, cari pentru vre-un interes particular de tot merg orbiș, unde li se comandă. De mijlocire, de *modus vivendi* între Români și Maghiari nici vorbă n'a putut fi, pentru-că Maghiarii cu cercarea unui partid guvernamental, se vede, că voiau numai să arunce discordia între Români. N'a succes aceasta, partidul a trebuit să cadă și încă desvotat în mod rușinător de autorul partidului, de guvernul maghiar. Partidul „Viitorului“ fără viitor, astăzi este între morții, pe mormântul cărora țelina începe a produce și mușchi.

Slovacii, relativ au îndurat mai multe jigniri și asupriri din partea guvernului maghiar. Sub cuvânt, că sunt panslavi li se confiscă până și mijloacele de cultură. Nici averea bănească nu li este sigură. Din contră, este aplicată contra intereselor lor naționale, ceea-ce este egal cu desnaționalizarea lor. Se înțelege de sine, că nici în chipul acesta de o apropiere între Slovaci și Maghiari nu poate fi vorba.

Și așa nu poate fi vorba de o apropiere între Sârbi și Maghiari, între Ruteni și Maghiari, cu toate că Sârbi în timpul mai nou s'au arătat mai puțin opoziționali. Dintre naționalitățile nemaghiare, deși nu dau toate vederilor lor expresiune în același mod, fiecare vede, că apropierea de Maghiari i-se face imposibilă. Guvernul și preste tot Maghiarii înțeleg apropierea de dinșii numai, ca fiecare să renunțe la naționalitatea ei.

Că apropierea între naționalitățile nemaghiare din Ungaria și între Maghiari nu se poate, este un neajuns, ale cărui consecuențe în momentul de față nu se pot calcula. Ear' vina, că apropierea nu se poate, o poartă o idee fixă în capetele bărbaților politici ai Maghiarilor, care niusuesc a face din Ungaria o Maghiarie.

Idea aceasta fixă are drept consecuență presupunerea, că „conștiința națională a populațiunilor nemaghiare slăbănogesce unitatea statului (maghiar), nătresce elementele centrifugale, promovează disoluțiunea statului (maghiar)“, pentru-ce „trebuie (conștiința națională) suprimată și pe cât se poate împedecată în dezvoltarea ei“.

Față cu un războiu declarat atât de față este greu de a mai pute spera vre-o apropiere.

Maghiarii se laudă neîncetat, că ei sunt alcătuitoarii statului unguresc. Bine, așa se fie. Dar' aderând ei la declarațiuni ca cea de mai sus, întrebăm, dacă mai pot

ave drept la titlul de conservatori ai Ungariei?

Titlul acesta este pe partea naționalităților nemaghiare. Aceste, deși n'au aspirațiuni atât de înalte, cum au compatrioții lor, Maghiarii, sunt mai cu tact și au aptitudinea în măsură cu mult mai mare de a conserva statul Ungariei decât Maghiarii.

Ce ar urma, când naționalitățile nemaghiare ar răspunde în același ton, în care e ținută declarațiunea susatinsă și alte multe de felul acesteia?

Naționalitățile, cu cumpătul de lipsă la ori-ce afacere de stat, deși mai numeroase și mai puternice, vădând pericolii unei încăerări civile, rabdă și se mulțumesc cu defensivă.

Și naționalitățile vor răbda încă.

Compatrioții maghiari însă, cu toate aceste, n'ar trebui să împingă lucrurile prea departe, căci în sfârșit toată răbdarea poate avea un capăt.

Avertismentele au început a apăre, parte ca articoli de ziare, parte ca broșuri. Ar trebui să nu le treacă cu vederea și să învețe dintr'însele.

Correspondență din Viena.

Viena, 27 Octomvrie n. 1886.

Scirile din Sârbia nu sunt prea satisfăcătoare. Popularitatea ministerului Garașanin e foarte sdruncinată, și nu numai contra partidului liberalilor, în fruntea cărora se află Ristici, are și supoarte o luptă violentă, ci și contra partidului radicalilor.

O parte din capii radicali, având în frunte pe Pero Theodorovici, care fu liberat din temniță prin clemența regelui Milan, ar fi într'adevăr câștigată pentru guvern, și se face deja cunoscut, că Garașanin voia să se retragă, spre a face loc unui cabinet radical.

Cu toate acestea trebuie să ne îndoim de execuțiunea acestui plan. Adevărat e, că radicalii sunt asemenea și în Bulgaria, pentru moment, la cârmă, și Sârbi sunt asemenea ca și Bulgarii un popor de țereni, care nu conține aristocrație și clase privilegiate.

Dar' un salt în radicalism ar trebui asemenea și în Sârbia să ducă la consecuențe periculoase, și regele Milan se va gândi bine până va risca acest *salto-mortale*.

Dacă regele Milan va fi încă pentru mult timp în stare să țină ministerul impopular, aceasta e o cestiune, care se prezintă fiecăruia, care urmărește evenimentele în Sârbia cu atențiune și interes.

Impopularitatea ministerului nu se află nici într'un raport cu politica externă, și modul de pricipere, cumcă acest minister ar afla dificultăți în țeară numai și numai pentru-că s'ar sprigini pe influența austriacă și nu pe cea rusă, e de tot fals.

Influența austriacă s'ar afla foarte rău cu Sârbia, dacă ar face impopular în Belgrad tot ministerul, care s'ar afla de acord cu această influență. Adevărul e, că ministerul Garașanin a perdut simpatile cercurilor inteligente ale populațiunii numai din cauza modului absolutist, cu care guvernează, care era posibil pe timpul lui Miloș, dar' care acum e imposibil, unde atât din

causa scoalelor din țeară, cât și din cauza trimiterii la stabilimente de instrucțiune în străinătate, o generațiune întreagă de oameni instruiți europenesce fu crescută, care nu mai pot să se familiarizeze cu un regim autocrat, după sistemul principelui Miloș.

Regele Milan a negociat deja cu Ristici spre a se angagia să întreprindă formarea unui cabinet. Atunci se dicea, că ministerul Ristici n'a putut să vină la cale din cauza unui *veto* pus de Austria. Dară această supozițiune nu era fundată. — Regele Milan e prea bine inițiat în modul de pricepere al cabinetului vienez, încât să ofere dlui Ristici formarea unui cabinet, dacă din cauza aceasta regele ar fi avut a se teme de a altera relațiunile cu Austria. Că formațiunea unui minister Ristici nu s'a realizat, trebuie prin urmare atribuit altor motive, și direct motivelor de politică internă. Se pare, că Ristici a prezentat regelui Milan un program, care impusese certe limitățiuni voinței suverane a regelui, și că regele Milan nu voiesce să accepte aceste limitățiuni.

În loc să mărturisească adevărata cauză, recurseră la comodul pretext, că un *veto* al Austriei făcuse imposibilă înlocuirea lui Garașanin prin Ristici. Austria în ori-ce cas nu vrea, ca scenele petrecute în Bulgaria să se repete în Sârbia, și că asemenea în imediata proximitate a frontierei austriece un centru de agitațiune și confusune să fie erigiat.

Influența austriacă e deci activă, încât tronul regelui Milan să fie preservat de comotțiuni și desigur nu se poate considera, ca un interes austriac să compromită relațiunile interne în Sârbia prin un regim impopular și combătut de o opoziție puternică.

Câștigă aparența, că regele Milan nu mai e în stare să mențină la cârmă pe ministerul Garașanin. Acest din urmă se prepară să efectueze retragerea sa, și e foarte probabil, că va fi înlocuit prin un minister Ristici, care singur e în stare să desarmeze opozițiunea, și să calculeze neîncrederea și să împedecă erupțiunea unui chaos ca în Bulgaria.

Revistă politică.

Sibiu, 17 Octomvrie st. v.

După toate depeșele ce le-am primit până acum, se adevărește scirea despre sosirea vaselor rusesci în Varna. Două vase nu o să facă încă războiu; cu toate aceste nimeni nu se mai poate îndoi, că situația e foarte serioasă și că pericolul unei ocupațiuni militare în Bulgaria se apropie cu pași tot mai repezi. Prin trimiterea acestor vase rusesci situația devine în Bulgaria pe di ce merge mai penibilă. Ordinul de a di, ce l-a dat Țarul cu privilegiul festivităților întru memoria soldaților rusesci căzuți în anii 1877 și 1878, misiunea generalului Kaulbars, trimiterea acestor vase de războiu, toate aceste sunt concesii, pe care Țarul le face panslavistilor doritori de războiu.

Cu privire la însesi evenimentele din Bulgaria „Revue de l'Orient“ primesc din Sofia următoarele comunicări:

Fostul ministru de instrucțiune Grecoff s'a dus la Constantinopol în misiune extraordinară, spre a preda Porții răspun-

sul la nota lui Gadban-effendi. Grecoff intenționează totodată a se încredința despre dispoziția, ce domnesce acolo în fața unei eventuale realegeri a prințului Alexandru de Battenberg, fiindcă în cercurile bine versate se ține de probabil, că marea Sobranie din Tirnova nu va primi abdicatiunea lui Alexandru și îl va rechema pe tron. — Metropolitul Clement nu a primit a merge la Țarul în fruntea unei deputațiuni, și numai în acel cas s'ar pute hotărî la așa ceva, dacă guvernul ar elibera pe ofițerii arestați. În urma acesteia idea delegării unei deputațiuni la Țar a adormit. Stambuloff, Mutcoroff, Radoslavoff, Nicolaieff, Ivancioff și Stoiloff au sosit în Tirnova, unde numai decât s'a ținut un consiliu de miniștri. Deputații din partidul Zancoff nu vor merge la Tirnova și chiar și aderenții partidului Caraveloff au de gând să absenteze dela Sobranie. În general se crede, că în Tirnova va fi exclusiv partidul guvernamental reprezentat. Ministrul de interne Nicolaieff a luat toate dispozițiunile, spre a împedecă tulburări mai mari.

O depeșă din Lompalanca spune, că generalul Kaulbars a adresat guvernului bulgar o notă de acelu cuprins, că la cas, dacă nu o să se execute sentința în contra ofițerilor ce au făcut parte din conjurațiunea dela 21 August, Rusia numai decât va procede la ocuparea Bulgariei.

Înainte de asta cu vre-o câteva zile a publicat „Times“ un articol despre probabila atitudine a Austro-Ungariei față cu un act violent al Rusiei în încercătura bulgară, dicend, că Austro-Ungaria numai la aparență s'ar opune și că venind treaba la adecă, ea în butul neîndoelnicelor declarații ale d-lui Tisza, ar suferi și o intrare a Rușilor în Bulgaria. Aceste afirmări ale diarului englez au fost apoi combătute decătră oficiosul „Pester Lloyd“, la ceea-ce „Times“ răspunde prin următoarea depeșă primită din Viena:

În acest timp al încordării (al iminentei deschideri a Sobraniei, dela care se așteaptă o momentană și neprevădută schimbare în cestiunea bulgară) e foarte natural, ca opiniunea publică să se ocupe mult cu faime despre învoile secrete între Rusia și Austro-Ungaria în contul statelor balcanice și al Turciei. O foarte distinsă persoană maghiară îmi scrie:

„Pester Lloyd“ atacă pe „Times“ pentru critica ce face politicei contelui Kálnoky. Eu pot acum să Vă spun, că vederile D-voastre le împărtășesc ori-care om cumințe în Ungaria. Noi nu ne încredem cuvintelor, pe care le-a pus Kálnoky în gura lui Tisza, pentru-că impresia noastră e aceea, că oamenii din Viena sunt foarte preocupați pentru vechia bucată de predeleție, pentru împărțirea Turciei europene, și că oficiul nostru de externe va lăsa să fie în tîmpelate cele mai obraznice dispozițiuni, pe care le ia Rusia în Bulgaria. Ungaria e nepuțincoasă. Noi nu putem decât să vorbim și să scriem; atceva nu putem să facem“.

Personalia.

Cine e acela, care se laudă ori pune pe alții să-l laude mai mult decât iartă bunul simț?

Acia dintre cetitorii „Tribunei“, care sunt mai orientați în privința tainelor vieții din Sibiu, vor fi sciind prea bine,

lume ca și orbul în întunec, și care singură face pe om să se poată apropia de D-țeu, să fie adevăratul chip luminat și adevărata asemănare a lui D-țeu, a Părintelui luminilor.

„Și când ne punem întrebarea, ce am făcut noi ca să aprindem în casa și cărările sufletului nostru lumina ce ne-a dat-o Părintele luminilor, răspunsul este uor de aflat: faptele ne vedesc. Căci faptele noastre sunt ca și ale vechiului popor israiltean, și tot asemenea și urmările faptelor. Poporul israiltean în vremea lui de molesire, lenevind-se, a încetat a se mai îndeletnici cu învățătura și sciința, și a rămas în nesciință, în întunec. De aceea fi și dice D-țeu prin glasul prorocului Osie (4, 6): „fiindcă ai lăpădat învățătura și sciința, și eu te voi lăpăda pe tine“. Și scim cu toții, cât de cumplit s'a împlinit această amenințare: poporul jidovesc, lăpădat de D-țeu, s'a împrăsciat pe toată fața pământului, ca o pildă viuă a fiului blăstemat, fiind urgia și oara neamurilor.

„Noi, poporul român, israilul cel nou, care oare-când cu sciința și învățătura o lume am chivernisit, noi molesindu-ne, am lăpădat sciința și învățătura, și lăpădătură ne-am făcut altor neamuri. Toate neamurile, care au venit la noi, ne-au coplesit, ne-au rob și ne-au silit să muncim, pentru-ca ele să se îmbuibă din rodirile muncii noastre. Veacuri întregi de-a rîndul amenințarea făcută vechiului Israil s'a împlinit și cu noi, fiindcă noi ne-am abătut, netrebnici

ne-am făcut, am lăpădat învățătura și sciința, având luminare, am stîns-o și am pus-o sub obroc. Veacuri întregi nebuni am fost, ferindu-ne de lumină, și rătăcind prin întunec, făcându-ne oara, risul și batjocura altor neamuri, — pentru-că am lăpădat sciința și învățătura.

„Tari am fost la brațe, și mulți la număr, ear' cei-ce ne-au pus la jug au fost și mai slabi la brațe, și mai puțin la număr decât noi, și totuși ne-au supus. Pricina este, că neavînd noi învățătura și sciința, am fost slabi la minte, ear' cei-ce ne-au făcut slugi, au fost tari la minte. Căci nu tăria brațului chivernisește popoarele și dobitoacele, ci tăria minții.

„Vedem spre pildă, că un băiat prinde boii la jug, îi silesc să tragă carul și plugul, nu că doară băiatul ar fi mai tare decât boii, ci fiindcă are mai multă minte decât boii. Așa e și cu popoarele, așa a fost și cu noi: Noi am fost tot atăția boi puternici și buni de muncă, fiindcă nu aveam învățătura; ear' străinii, cari au venit la noi, fiind mai cumințe, deși mai puțin și mai slabi, ne-au pus la jug și ne-au silit să muncim pentru ei.

„Dar' la urma urmelor i-s'a făcut milă de noi Părintelui îndurător și al luminilor, și, pre-cum poporului jidovesc i-a trimis proroci, cari să-l lumineze cu învățăturile lor, astfel a trimis și în mijlocul poporului românesc un proroc al cuvîntului și al faptelor îmbrăcat cu haina cea sfântă a archieriei, pe marele metropolit

Andrieu, ca să lumineze pe acest popor cu învățăturile și faptele sale, să-l scoată din întunec la lumină, din robia trupească și sufletească la libertate.

„Sunt mulți între noi, care am avut fericirea de a-l vedea în față, a-i auzi glasul, a-i vedea faptele, a rămâne uimiți de minunata lui înfățișare și a fi răpiți de farmecul numelui lui. Cei-ce l-am văd și l-am cunoscut, acum, simțindu-i lipsa tot mai mult și mai mult, siliți suntem a „pune doliu îndoit“, mai mult decât cei ce-l cunosc numai după auzite. Dar' și cei-ce l-am văd și cei-ce nu l'am văd trupesce toți ne luminăm de lumina lui, ne încăldim de căldura lui, ne îndulcim de dulceața lui: toți mulțumim Părintelui ceresc, că ni l-a dat, și vîrsăm lacrimi de sânge că ni l-a luat.

„Între multele și felurile binefaceri ce ne-a lăsat moștenire, cea mai mare, cea mai aleasă și mai înaltă este partea din ființa sa, din chemarea sa: este lumina, învățătura. Luminător, învățător a fost, cât a fost trupesce între noi, dar' a îngrijit, ca între noi să rămână duhovnicesce ca luminător pentru vecii vecilor. Căci a înființat un institut, în care a pus spiritul seu cel mare, din care neîncetat din an în an se iese deci, sute și mii de luminători ai neamului nostru, de învățători ai poporului românesc. Acestora le-a diș când a înființat institutul, și le dice când ei ies din institut: „voi sînteți lumina lumii românesce, voi sînteți cetatea, pe care eu o-am

zidit pe vîrfurile muntelui pentru poporul român, cetate care nu se poate ascunde dinaintea privitorilor (Mat. 5, 14.); pe voi lumea vă privește, căci ai mei învățăcei sînteți: „lăpădați lucrurile întunerecului și pe poporul român îl îmbrăcați în haina luminii“.

„Și, iubitori, mare și grea este sarcina, pe care o primesc asupra lor aceia, care se fac luminători poporului, învățători lui. Aș pute dice, că este cea mai grea din toate sarcinile; căci răspunderea lor este vecinică atât înaintea oamenilor, cât și mai virtos înaintea lui Dumnezeu, căci dela cum își vor împlini chemarea, atrîna viitorul, binele și fericirea poporului, a cărui soarte e încredințată mânilor lor. Sciind ei cât de mare este această răspundere, cearcă toate chipurile cum să îplinească tot ce se cere dela ei, ca să aibă și ei bucurie vădînd fericirea și mulțumirea crescînd pe urmele lor. Ei însă știu un lucru: deși duhul este gata, trupul este neputincios“ (Mat. 26, 41.), deși voința și dorința este mare, puterile sunt mărginite, nu pot toate câte doresc să facă, nu știu toate câte doresc să scie, n'au lumină în așa de mare măsură, încât să poată lumina după dorința lor cu destulă strălucire pe alții. Și sciind ei că:

„Unde-i unul nu-i putere

La nevoi și la durere;

Unde-s doi puterea crește

Și dușmanul nu sporesce“:

(Alexandri.)

de cine voiesce Preacuvioșia Sa Părintele Archimandrit Dr. Ilarion Pușcariu să atingă prin această mustrare.

Nu poate să fie vorba nici de „persoanele”, care stau în fruntea mișcării din Selagiu, nici de femeile române, care au pornit mișcarea din Țeara-Hățegului; „persoanele” din Selagiu sînt prea depărtate, ear' femeile sînt cocoane, care nu pot să conturbe în lucrarea lor pe aceea, care țin la modestie, acest decor al tinerețelor și al cinului călugăresc.

E dară vorba de „persoanele”, care stau în fruntea reuniunii învățătorilor din districtul Sibiiului și îndeosebi de președintele acestei reuniuni, Părintele Simeon Popescu, protopopul Sibiiului.

Avem multă slăbiciune pentru acest păstor sufletesc precăt de instruit și de inteligent, pe atât de zelos. Aceasta o știu aceia, din mijlocul cărora vorbesce Părintele Pușcariu, și de aceea Preacuvioșia Sa a creștut de cuvîntă să ne lovească în acest om, pentru care sîntem atât de simțitori.

Am lăsat însă să treacă alusiunea făcută de Părintele Pușcariu, fiindcă ne era greu să punem în discuțiune publică meritele unui amic al nostru.

Vine însă dl Băcillă și cere să-i dăm în coloanele „Tribunei” locul cuvenit, ca să spună mai explicit ceea-ce Părintele Pușcariu a indicat numai.

I-am împlinit cererea, — dar' acum nici nu mai putem să rămănem în rezervă.

Întrebăm dar': Cine ce are cu Protopopul Simeon Popescu?

I-se impută, că-i place să se laude și că ne pune chiar și pe noi să-l laudăm mai mult decăt iartă bunul simț.

Când și unde s'a făcut lauda aceasta?

În coloanele „Tribunei” s'au publicat adeseori dări de seamă despre activitatea Protopopului Simeon Popescu, s'au publicat raporturi de ale lui Simeon Popescu ca administrator bisericesc și scolar, s'au publicat discursuri rostite de Simeon Popescu la deosebite ocazii. Atât însă — și nimic mai mult.

Întrebăm dar': a venit vre-odată cineva să ne facă vre-o dare de seamă despre activitatea cuiva, să ne dea vre-un raport oficial ori vre-un discurs rostit în public, fără-ca noi să-i fi mulțumit pentru ajutorul, pe care ni-l dă? Tot ceea-ce este de domeniul public intră în coloanele acestui diar, și dacă nu ni se fac dări de seamă, ni le facem, pe cât ne iartă împregiurările, noi înșine, dacă nu ni se trimit raporturi, ni le copiam noi înșine, dacă nu ni se dau discursurile, le cerem, ni le procurăm noi înșine, căci publicul așteaptă să-i spunem în fiesce-care di: Eată cele ce s'au petrecut.

Despre aceia, care multe fac, multe spunem; despre cei-ce nimic nu fac, nimic nu avem de spus; — ear' aceia, care nu fac bine ceea-ce fac, ne pun în supărătoarea pozițiune de a fi siliți să vorbim cu oare-care rezervă despre faptele lor.

Atât — ca oameni, care am luat asupra noastră sarcina, de a ține publicul în curentul faptelor ce se petrec.

Nimeni însă nu ne-ar crede, dacă am spune, că nu aspirăm la mai mult. Diarul acesta s'a întemeiat cu multe jertfe și multe jertfe se cer pentru susținerea lui. Ear' jertfele aceste nu le-am adus și nu le aducem numai pentru-ca să putem ave mulțumirea de a munci din greu, precăt alții își petrec ori fac critica lucrării noastre și scot la iveală greșelile, care trebuie neapărat să se strecore într-o lucrare atât de întinsă, sevrșită de oameni cu puteri mărginite. Munca aceasta o punem și jertfele le-am adus și le aducem, fiindcă voim a da direcțiune în ceea-ce privesce dezvoltarea culturală și simțim în noi înșine și cuvenita vocațiune și cuvenita pregătire, ca să înfrimurăm asupra generațiunilor mai tinere și să adunăm la o lucrare comună elementele mai de valoare.

Și de aceea nu numai că nu ne vom sfilă să laudăm faptele, care se potrivesc cu vederile noastre, ci vom căuta din adins asemenea fapte, ca să putem dice cât mai des: Eată cum se lucrează, eată cum trebuie să lucrăm cu toții, dacă voim să ajungem departe!

Și tot atât de mult vom căuta să-i găsim și pe aceia, care nu numai că nu lucrează, nu numai că nu ajută, dar' își risipesc chiar timpul și puterile, ca să împedeze pe alții în lucrarea lor, pentru-ca să putem dice cât mai des: Eată cum nu trebuie să facem, dacă aspirăm la stima generală.

Deocamdată îi rugăm pe cetitorii nostri să treacă la foiță, ca să vadă, cât de greu e să lucrezi în zilele noastre.

Cronică.

Avansamentul din Noemvrie. Cu ocaziunea avansamentului din 1 Noemvrie au fost înaintați la rangul de căpitan cl. I. Nicolae Cunicel, până acum căpitan cl. II. în reg. de inf. 61; la rangul de căpitan cl. II. Stefan Galian în reg. de inf. 99; Ilie Radu în reg. de inf. 85; și Mihail Șandru în reg. de inf. 65, — până acum locotenenti-supiori; la rangul de locotenenti: Demetriu Burdea în reg. de inf. 33; Oscar de Moga în reg. de inf. 46 și Ioan Ciora în reg. de inf. 82, — până acum cadeți.

Adunarea generală a comitatului Sibiiu. Ieri s'a deschis prin comitele suprem, contele Bethlen adunarea generală de toamnă a comitatului municipal al comitatului Sibiiu. Contele Bethlen salută într-o scurtă vorbire adunarea, apoi spune, că o mare parte din deciziunile luate cu ocaziunea adunării generale din Iunie a. c. s'au pus în lucrare. După aceea se cetesc legile sancționate, precum și ordinațiunile ministrului de interne. Pensiunea votată pentru Ludovic Bertleff și D. Măcelar nu s'a întărit din partea ministrului de interne, asemenea nu s'a întărit dotațiunea de păduri a comunei Hozman, vîndarea realităților cercului Sas-Sebeș se încuviințează, ear' pensiunea văduvei Pop se scăresce la 244 fl. 66²/₃ cr. Comitele suprem, contele Bethlen comunică scirea, că a primit presidența în comisiunea căii ferate. Pentru comitetul per-

manent se alege în locul profesorului Reissenberger, profesorul Martin Schuster, ear' în comisiunea sanitară în locul lui Spreer, Dr. Hermann Süßmann. Se votează apoi preliminară bugetului pro 1887 în suma de 55.659 fl. Cererea comunei Lăncărăm, a exarândă regaliele morilor și a cărmăritului din mână liberă, nu se încuviințează. Deciziunile întregite ale comitelor Răhau și Dealu, privitoare la scărirea restanțelor active, se încuviințează. Petițiunii comitatului „Jász-Nagykun-Szolnok”, referitoare la scărirea dării de pământ, se alătură și adunarea generală. Preliminarele speselor și socotelile fondului saracilor, a comunelor din comitat se încuviințează cu excepțiunea comunelor Rășinar și Gurariului.

Președintele închide ședința după-ce mai întâiu s'a ales comisiunea pentru verificarea protocoalelor.

Serenada. ce a arangiat-o ieri seara garnisoana de aici Excelenței Sale domnului comandant de corp baron de Schönfeld din incidentul avansării sale la rangul de general de artilerie, a fost una din cele mai strălucite ovațiuni. La 7 oare seara se puse în mișcare de pe locul casarmei celei mari și trecuse apoi prin strada Cîsnădiei către piața mare un conduct imponent: în frunte mergeau frecuenți de ai scoalei de cadeți cu făclii aprinse, acestora urma muzica regimentului 82 și apoi vre-o patru sute de feciori ai năușului regiment cu lampioane de toate colorile, ear' restul frecuenților cu făclii aprinse încheia conductul. Ajuns în piața mare dinaintea gardei principale, conductul se postă într-un semicerc către edificiul comandei de corp, în ale cărui saloane iluminate se aflau generalii și toți ofițerii de stab. Din mijlocul lampioanelor se vedea un transparent, ce arăta pajura împărătească, deasupra lui se vedeau cuvintele: „Viribus unitis”, dedesupt: „Hoch unser Inhaber.” După executarea imnului poporal prin muzică, feciorii ce purtau lampioanele (din reg. Nr. 82, ce se recrutează exclusiv din Secui) erupseră într-un întreit strigăt de „Elsen!” La ce resunase din saloane drept echo un întreit „Hoch!” După aceste sărbătoritul comandant de corp se ivi la fereastră și strigă cu voce înaltă: „Ich danke euch, meine braven Soldaten! Elsen, Elsen, Elsen!” După-ce soldații repetară acest „Elsen”, strigă Excelența Sa de pe fereastră: „Es lebe der Kaiser! Elsen a császár!” (Trăiască Împăratul) Elsen, Elsen, Elsen, la ceea-ce se aușia din saloane un puternic și întreit „Hoch!” După-ce muzica execută mai multe piese, conductul la 8 oare se puse în mișcare și trecu ear' prin strada Cîsnădiei către casarma cea mare. Sub decursul serenadei piața mare și strada Cîsnădiei vijeau de oameni din toate stratele societății Sibiene. — Ofițerii și funcționarii militari ai garnisoanei de aici precum și deosebitele deputațiuni ale regimotelor ce aparțin corpului de armată 12, s'au prezentat astăzi la 10¹/₂ oare înainte de ameași la Excelența Sa dl comandant de corp. — Deseară va fi banchetul, pe care îl amintisem deja ieri.

„Fond comercial ardelean.” În Viena există încă din anii 1840 un fond sub titlul de sus, din care se provedeau 5 tineri ardeleni ascultători la tehnică, cu o bursă de 250 fl. la an. Pentru aceia, cari s'au folosit sau voiesc a se tolosi de aceste burse, va fi poate de interes soarta acestui fond. O ordonanță a ministrului de culte din 6 Iulie 1885, Nr. 21.359 dispune următoarele: „Maiestatea Sa apostolică a dispus cu datul 22 Maiu 1886, ca averea și veniturile fondului comercial ardelean să se folosească pentru întregirea speselor, scoalei comerciale superioare din Cluj. Acei tineri, cari se folosesc acum de bursă, rămân în folosința ei.”

Principele Bismarck despre Beust. Bismarck a ținut în Reichstag-ul german după căderea cancelarului austriac-saxon: „Ce vorbia

Și dacă nu ne este cunoscut omul, care scie să vorbească așa, se deșteaptă în noi dorința de a-l cunoaște și de a ne căștiga afecțiunile lui; și chiar un miserabil să fie, tot îi strîngem mîna, tot ne simțim măguliți de prietenia lui, fiindcă este în el o parte nobilă, care-l ridică și-l pune în rîndul celor cu o vocațiune oare-care.

Ei, bine! acest om nu-mi este străin, ci amic literar, chiar amic personal, nu este un miserabil, ci este precum vorbesce; — dar' tocmai pentru-că amic ne este tuturor, dintr-un exces de sială, ca alții să nu strige, că prea îl punem în evidență, l-am lăsat cu predica lui cu tot acolo într-un colț, unde cei mai mulți dintre cetitori îl lasă neabgât în seamă.

Vine cu toate aceste Părintele Dr. Ilarion Pușcariu și ne aruncă vorba, că sînt oameni, care ne pun să-i laudăm, ba-l mai pune, cine-l va fi pus, și pe învățătorul din Avrig să ne ceară voie a fi insolent față cu un om, pe care nici că poate să-l înțeleagă, decum să-l judece.

Și sînt convinși, că lăsați să meargă după propriile lor impulsii, și unul și altul sînt oameni accesibili pentru buna înțelegere.

Impulsiunile rele pornesc din altă parte.

(Va urma.)

I. Slavici.

colegul meu de odinioară, Beust, îmi parez, ca și când ar sufla vîntul prin horn.”

Conferența internațională pentru mersurarea gradelor s'a întrunit în 27 Octomvrie st. n. în Berlin. Ședința de atunci a fost deschisă decătă ministrul de culte fiind de față miniștrii Bötticher, Lucius, Schulz și Friedberg. S'a ales de president al conferenței Förster (Berlin); de vice-presidenți: Struve (Pulcova, Rusia) și Faye (Paris); de notar: Hirsch (Neufchatel). Reprezentate au fost statele: Germania, Belgia, Danemarca, Frania, Italia, Austro-Ungaria, Terile-de-jos, Portugalia, România, Svedia, Elveția și Spania.

Inundație în Frania. Prin eșirea Rhonei, a fost inundat ținutul Avignon, și s'au causat pagube mari. Călea ferată a fost în mai multe locuri ruptă. Și din Digne se anunță mari pagube cauate prin inundații.

Varietăți.

(Garota la Malaga.) Justiția spaniolă merge foarte încet și de un formalism de desperat; de unde rezultă, că populațiunea nu-i dă tot concursul, de care are trebuință.

În pimăvara anului trecut, un miserabil fu condamnat pentru omorul unei femei și al copilului ei să-și expieze pedeapsa fiind executat prin așa numita garotă. Trecută opt-spre-zece luni până-ce condamnatul să fie executat, ceea-ce se și făcu acum câteva zile. Executarea se făcu sub protegierea unui mare efectiv de trupe.

După Greci Spaniolii sînt un popor, care are cea mai mare ură în contra călăului, și a trebuit un regiment de infanterie și un escadron de cavalerie, ca să păzească pe călăul din Malaga, ducându-l după executare până la închisoare. Condamnatul a fost executat lîngă închisoare. Ingrozitoarea operațiune trebuia să se facă la oarele 8 dimineața; ea nu s'a făcut însă decăt la oarele 10. Armata, care însoția cortegiul, a refuzat de-a duce numai pe călău.

În fine, condamnatul apărî îmbrăcat într-o lungă haină neagră. El părea pe jumătate mort, căci din așun se afla în capelă, adecă închis într-o celulă, în care se afla un crucifix și lumînări de ceară aprinse, însoțit fiind de doi preoți, cari îl însoțiră la locul supliciului.

Executarea s'a făcut atât de încet, ca și pregătirile. Eșafodul nu era bine așezat; era puțin cam aplecat la o parte astfel, că șurupul, care servă pentru a strînge lanțul, care se pune după gîtul condamnatului, nu putea să funcționeze. Condamnatul trebuia dus să asculte o lungă cuvîntare rostită de unul din preoți.

În fine, vîlul cel negru cădu pe capul condamnatului, și șurupul se întoarse. Dar' ce grozăvie! vîlul se prînsese de șurup, și trebuia să-l desface, ca să reînceapă din nou operațiunea. Călăul era singur, nimeni nu voise să-l ajutoare, trebuia deci să repareze singur rîul. În fine executorul isbuti să întoarcă șurupul, corpul tresări cu violență, capul se aplecă sub vîlul cel negru, coloana vertebrală era ruptă.

O mulțime enormă asistase la acest spectacol îngrozitor. Nu se făcu nici un șgomot, nu se aușu nici un țipet, femeile plîngeau și bărbații aruncau priviri amenințătoare asupra călăului.

Bibliografie.

Curs practic pentru învățarea fundamentală a limbii maghiare pentru scoale și privați. De Ioan Müller, profesor de limba maghiară. Arad, 1886. Tiparul tipografiei dieceșei române gr-or.

„Amicul Familiei.” Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Apare la 1/13 și 15/27 a fiecărei luni. Gherla, 1/13 și 15/27 Octomvrie 1886. Anul X. Nrii. 19 și 20. Sumar: Babeta. Roman (urmăre), de Teochar Alexi. — Sunați din vioră... (poesie), de G. Simu. — Dina valurilor (ilustrațiune). — Idealul perdut (novela originală), de Paulina C. Z. Rovinaru. — Diverse. — Pe treptele Claustrului (ilustrațiune). — Casa de sub colină. O istorie din Carpați (urmăre), de Lucreția Frențiu. — Diverse.

„Meseriașul român.” Foie pentru învățătură și petrecere, alcătuită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii. Ese la 1 și 15 a fiecărei luni. Brașov, 15/27 Octomvrie 1886. Anul I. Nr. 17. Sumar: Scoalele de meserii. — Legea pentru meserii din 1884 (urmăre). — Primul ajutor în casuri de boale grabnice și nenorociri, până la sosirea doctorului. — Economia domestică la țară. — Statistica meseriașilor români din Transilvania și Ungaria. — Multe și mărunt. — Bibliografie. — Tîrgurile dela 15—31 Octomvrie v. 1886.

Posta ultimă.

Ruscinec, 28 Octomvrie n. Sosirea vasului rusesc n'a făcut nici o impresiune. Se ține de posibil, că Bulgaria o să elibereze pe ofițerii compromiși sub condiția, că Rusia va recunoaște Sobrania.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

urmînd sfatul „marelui Andrei” și-au dat mîna cu mîna, ca strîniși cu toții, umăr la umăr să se ajutore împurmat dintr-o răspîndă lumina și a alunga întunerecul. Din această pricină s'a înființat Reuniunea învățătorilor, care în acest an se întrunește în această comună scutită de Ddieu. Învățătorii dintr-un corn de țeară, din trei protopresbiterate se întrunesc astăzi aici, nu pentru plăcerile lor, ci numai spre a se sfătui împreună, a se lumina unul pe altul și a afla chipul cel mai sigur și mai roditor de a fi folositor neamului românesc, de a se face apostoli ai învățurii și științei în scoalele poporului nostru. O jertfă este dela ei, o osteneală fără răsplată petrecerea lor aici în aceste zile, dar' o onoare totodată pentru această comună, că în sinul ei se petrece acest mare sfat: cum să se lumineze mai cu succes neamul românesc, spre a se înălța cu vremea earăși la înălțimea, la care a fost oarecînd, căci scris este în cartea poetului:

„Viitor de aur României are

Și prevăd prin secolii a ei înălțare.”

(Bolintinean.)

„Primiți-i deci cu dragostea frățască, căci frații voștri sînt ei; mai mult, sînt părinții luminători ai fiilor voștri, sînt cei mai mari binefăcători ai voștri. Arătați-vă vrednici de distincțiunea ce v'au făcut venind la voi, și necerînd dela voi decăt dragostea voastră.

„Ear' voi, fraților, împreună sirguitoarelor, împreună lucrătorilor în via cea duhovnicească,

împreună luminătorilor și învățătorilor poporului din districtul Sibiiului, voi: „ca fiii luminii să umblați”, cu deosebire în aceste zile, în care vă arătați lumii ca corporațiune. Nu uitați, că dela conduita voastră atîrnă vața, reputațiunea, autoritatea voastră, și apoi rezultatul ostenelelor voastre. Dați-vă silița a urma întru toate sfaturile și poruncile ce am primit dela acela, care ne-a ales și ne-a trimis, dela neuitatul nostru Părinte „Andrei”, care din locașurile cele vecnice ne privesce, ne binecuvîntează pe noi și binecuvîntează rivna noastră și ostenelele noastre de a lumina poporul, binecuvîntează pe poporul, care ne ascultă pe noi, și roagă pe Părintele Luminilor, ca să ne lumineze pe toți cu lumina sa cea cerească, spre a fi adevărați fii ai luminii, și moșteni ai împărăției făgăduite celor ce umblă în lumină. Amin!”

Mai multă limbă cine ar pute oare să ceară dela un preot ardelean? cine mai multă claritate de idei dela un predicator, care se adresează la popor? Darul de a strînge astfel argumentele și de a le grupa, avîntul acesta, această căldură a inimii, adesea și forma aceasta nu ori-și-cine poate să le aibă, și de aceea nu dela ori-și-cine trebuie să le cerem. Dacă le găsim însă la un preot urcat pe amvon și preotul acesta e chiar un preot român, nu se poate să nu ne bucurăm și să nu dicem: Așa se deșteaptă și se întreține focul cel sfînt în sufletele oamenilor.

Economic.

Starea sămănăturilor în Moldova. „Li-beralul” primeşte din deosebitele ora e ale Moldovei informa iuni asupra stării sămănăturilor din anul acesta. Din aceste informa iuni rezultă, că  esul Siretiului a fost de o productivitate, cum numai rar se  nt mpl ; în partea de Nord a Moldovei, sămănăturile deși mai slabe dec t în partea de Sud, sînt cu toate aceste destul de bune, at t în privin a cantit  i c t  i în privin a calit  i. La Odobesci vinul a fost puțin  i ieftin din cauza unei brume groase, ce a dat preste vie. S’a v ndut veadra de vin nou  i cu 70 bani. Acum însă pre urile sînt cu mult mai urcate. La Cotnari vinul a fost mai bun  i mai mult. — Recoltele de toamnă mai toate s’au adunat de pe c mpuri  i acum arăturile  i sămănăturile de toamnă se urmează cu multă activitate. Fa   cu anul trecut, anul acesta în privin a sămănăturilor   incomparabil superior. E de sperat deci, ca comer ul să se mai activeze.

Despre exportul României cetim următoarele în „Gazeta Buzăului”: De un timp încoace exportul nostru de cereale este   stagna iune. Cumpărătorii, cari de ordinar acum începeau ope-ra iunile de porumb nou pentru primăvară, nu se arată  s-timp de loc dispu i de a face vre-o transacțiune. Este de notat, că se simte lipsa cumpărătorilor de porumb, at t din Bucovina, c t  i din Transilvania, cari în anii trecu i ne luau porumburile nou tale-quala.

 n vinuri a tept m a face export mare anul acesta, deși produc iunea cantitativ lasă mult de dorit. Nisece case importante din Francia, in-form ndu-se prin agen ii lor de calitatea  i costul vinurilor noastre, se arătau dispuse a cumpăra o mare cantitate; dar’ pretind a le cumpăra prea ieftin,  i din această cauză nu s’a putut face încă nimic.  n acest articol ne concurează at t Bulgaria c t  i Grecia, prin calit  i interioare, dar’  i pre urile mai reduse.

T rgul de r m tori în Steinbruch.  n 27 Oct. n. s’a notat: ungure ci b tr ni gri — cr. p n  — cr. ungure ci gri, t neri 42.— cr. până 42.  cr., de mijloc 43.— cr. până 43.  cr., u ori 44.— cr. până 44.  cr., marfă  er neasc , grea 40.— cr. p n  41.— cr., de mijloc 41.— cr. p n  42.— cr., u o r  43.— cr. p n  44.— cr., rom nesci de Bakony, gri — cr. p n 

— cr., transito de mijloc — cr. p n  — cr. transito u ori — cr. p n  — cr., transito s rbesci gri 40.  cr. p n  41.— cr., transito de mijloc 41.— cr. p n  42.— cr., transito u ori 40.  cr. p n  41.— cr., în-gr    i cu ghindă — cr. p n  — cr. per 4   cumpen i la gară.

Pia a cerealelor din Portul Brăila.
Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.
Opera iile efectuate în 14 Octomvrie 1886.

V�n��torii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libbre	pre�ul lei
Cavadia	Carnavali	Porumb	1400 60��	7.05	
Emberico	Căpitan	„ro�u	3500 60��	7.55	
			1500 61��	7.50	
Dreifus	Peirano	Gr�u	3510 57��	10.15	
	G. Mendl		3000 63��	13.—	
Bloch	Carnavali	„	1500 58	10.50	
Evlogiu	Pauli	„	2400 56��	9.80	
Politi	Frischman	„	3400 57��	10.20	
Suca	Feitler	„	3500 58	10.45	
Petcu	Schmierer	Or�	3000 43	4.15	
Vamvuri	Dreifus	„	1450 46��	5.—	
Buiu	„	„	1000 58��	3.60	
Perlea	Mila	Gr�u	480 52��	8.27��	

Agiul 15.60 la   .

Cursul pie ei din Sibiu
din 29 Octomvrie st. n. 1886.

H�rtie-monetă română	Cump.	8.40 v�nd.	8.45
Lire turcesci	„	11.20	11.25
Imperiali	„	10.20	10.25
Ruble rusesci	„	1.16	1.18

Bursa de Budapesta
din 28 Octomvrie st. n. 1886.

R�nt� de aur ung.	6��	103.40
„ „ h�rtie	5��	92.60
�mprumutul căilor ferate ung.		151.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(1-a emisiune)		99.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(2-a emisiune)		114.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(3-a emisiune)		104.50
Bonuri rurale ung.		104.50
„ „ cu cl. de sortare		104.50
„ „ b�n�t�ne-tim�sene		104.50
„ „ cu cl. de sortare		104.50
„ „ transilvane		104.50
„ „ croato-slavone		104.50
Despăgubire pentru di�ma ung. de vin		98.50
�mprumut cu premiu ung.		121.—
Losuri pentru regularizarea Tisei �i Seghedin		123.50
R�nt� de h�rtie austriacă		83.30
„ „ argint austriacă		84.35
„ „ aur austriacă		114.—
Losurile austr. din 1860		139.—
Ac�iunile băncei austro-ungare		862.—
„ „ de credit ung.		288.75
„ „ „ austr.		279.60
Argintul		102.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. �i ec. „Albina”		5.90
Galbeni �mp�r�tesci		9.89
Napoleon-d’ori		61.25
Mărci 100 imp. germane		125.20
Londra 10 Livres sterlingi		

Bursa de Viena
din 28 Octomvrie st. n. 1886.

R�nt� de aur ung.	6��	103.40
„ „ h�rtie	5��	92.65
�mprumutul căilor ferate ung.		151.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(1-a emisiune)		99.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(2-a emisiune)		115.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(3-a emisiune)		104.50
Bonuri rurale ung.		104.20
„ „ cu cl. de sortare		104.50
„ „ b�n�t�ne-tim�sene		104.50
„ „ cu cl. de sortare		104.50
„ „ transilvane		104.70
„ „ croato-slavone		104.75
Despăgubire pentru di�ma ung. de vin		98.50
�mprumut cu premiu ung.		121.—
Losuri pentru regularizarea Tisei �i Seghedin		123.60
R�nt� de h�rtie austriacă		83.45
„ „ argint austriacă		84.45
R�nt� de aur austriacă		113.80
Losuri austr. din 1860		138.90
Ac�iunile băncei austro-ungare		866.—
„ „ de credit ung.		288.75
„ „ „ austr.		279.90
Galbeni �mp�r�tesci		5.91
Napoleon-d’ori		9.88
Mărci 100 imp. germane		61.75��
Londra 10 Livres sterlingi		125.05

Se caută o menager , care să fi aplicată în serviciu — imediat aci în loc. — Informa iuni mai de aproape la Administra iunea „Tribunei”.

[356] 1

Econom.

Se caută **econom practic**; doritorii de a reflecta, prov du i cu atestat de moralitate  i de serviciul de p n  acum, au a se  nsinua la dl A. L day  n Petrifal u, l ng  Blaj, eventual în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 37. Cei-ce au  i quali-fica iune teoretică prel ng  praxă, vor av  preferin .

[351] 1—3

Pentru sezonul de toamnă  i de iarnă.

 mi permit a aduce la cuno tin , că **depositul meu de  nc l aminte**

 l-am asortat din nou cu des vir ire —  i că am toate soiurile de  nc l aminte de călătorie, de drum  i de ora ; p puci noi moderni de stradă  i de casă, anume de postav, de catifea  i de p sl  în asortimentul cel mai mare  i de calitatea cea mai bună. Recomand cu deosebire un fel de  nc l aminte nou inventate „** nc l tori de degete**”. Toate în asortimentul cel mai mare pentru

domni, doamne  i copii.

[349] 2—3

Cu toată stima

M. Bachholczky.

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

La comande din afară măsura lungimei   suficientă  i se efectuează prompt cu rambursă.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porcăno		Tren de porcăno	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de porcăno	Tren de porcăno		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de porcăno						
Viena	11.10	7.40			București		4.70	7.30		Viena	11.10	12.10		Teiuș		11.24	2.40		Copșa mică		2.02	3.55		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta	8.20	9.05		Alba-Iulia		12.19	3.59		Șeica mare		2.29	4.22		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok	11.20	12.41		Vințul de jos		12.30	4.22		Loamneș		3.04	4.57		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov		10.29	2.32		Arad	4.10	5.45		Șibot		1.01	4.51		Ocna		3.30	5.23		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28			4.16	7.47			7.04	4.30	6.—	Orăștia		1.32	5.18		Sibiu		3.50	5.43		
Vărad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Feldioara		5.02	8.24		Glogovaț	7.22	4.43	6.13	Simeria (Piski)		2.31	6.15		Sibiu—Copșa mică					
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Apatia		5.43	8.51		Györök	7.58	5.07	6.38	Deva		2.52	6.35		Sibiu		9.31	10.50		
Mező-Telegd			9.41	2.11	Ágostonfalva		6.15	9.14		Pauliș	8.17	5.19	6.51	Branicica		3.23	7.02		Ocna		9.55	11.14		
Rév			7.33	10.19	Homorod		7.06	9.51		Radna-Lipova	8.36	5.41	7.10	Ilia		3.55	7.28		Loamneș		10.20	11.39		
Bratca			8.54	11.38	Hașfalău		8.52	11.03		Conop		6.09	7.37	Gurasada		4.08	7.40		Șeica mare		10.48	12.07		
Bucia				12.18	Sighișoara		9.31	11.26		Bérezava		6.28	7.55	Zam		4.44	8.11		Copșa mică		11.11	12.30		
Ciucia				12.54	Elisabetopole		10.16	12.—		Soborșin		7.25	8.42	Soborșin		5.30	8.46		Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.					
Huedin			8.58	1.57	Mediaș		10.57	12.29		Zam		8.01	9.12	Bérezava		6.27	9.33		Cucerdea		3.32	10.20	3.25	
Stana			9.28	3.11	Copșa mică		11.19	12.44		Gurasada		8.34	9.41	Conop		6.47	9.53		Cheța		4.02	10.50	3.58	
Aghiriș				3.40	Micăsasa		11.31	12.49		Ilia		8.55	9.58	Radna-Lipova	9.06	7.28	10.27	5.58	Ludoș		4.23	11.11	4.20	
Ghirbău				4.15	Blaj		11.52	1.05		Branicica		9.19	10.17	Pauliș	9.26	7.43	10.42	6.18	M.-Bogat		4.33	11.20	4.30	
Nădășel				4.36	Crăciunel		12.31	1.34		Deva		9.51	10.42	Györök	9.46	7.59	10.58	6.38	Cipeu-Iernut		5.10	11.57	5.11	
Cluj	11.—	10.28	5.26	6.43	Teiuș		1.51	2.19		Simeria (Piski)		10.35	11.07	Glogovaț	10.21	8.28	11.35	7.13	Kerelő-Sz.-Pál		5.25	12.12	5.28	
Apahida	11.19			7.08	Áiud		2.18	2.39		Orăștia		11.11	11.37	Arad	10.88	8.42	11.39	7.30	Nireșteu		5.48	12.36	5.53	
Ghiriș	12.33			7.86	Vințul de sus		2.48	3.01		Șibot		11.43	12.—	Szolnok		9.17	12.31		Oșorheiu		6.07	12.55	6.13	
Cucerdea	1.06			9.16	Uioara		2.56	3.08		Vințul de jos		12.18	12.29	Budapesta		2.32	5.12		Reghinul-săs.		6.41	1.20		
Uioara	1.13			10.—	Cucerdea		3.14	3.22		Alba-Iulia		12.36	12.46	Viena		6.—	8.20		Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea					
Vințul de sus	1.20			10.09	Ghiriș		3.22	3.56		Teiuș		1.29	1.41			3.—	6.05		Reghinul-săs.		4.45	6.10		
Áiud	1.41			10.19	Apahida		3.56	5.10		Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)					Oșorheiu		6.34	8.—	
Teiuș	2.10			10.48	Cluj		5.56	5.30		Simeria		11.21	2.42	Petroșeni		6.10	10.07		Nireșteu		6.56	12.15	10.20	
Crăciunel	2.35			11.34			6.31	6.03	8.—	Streiu		11.58	3.25	Banița		6.53	10.48		Kerelő-Sz.-Pál		7.16	12.35	10.39	
Blaj	2.48			12.12	Nădășel		6.52	6.21	8.36	Hațeg		12.46	4.16	Crivadia		7.37	11.25		Cipeu-Iernut		7.40	12.58	11.02	
Micăsasa	3.20			12.30	Ghirbău		7.08		9.02	Pui		1.37	5.11	Pui		8.20	12.05		M.-Bogat		8.03	1.19	11.23	
Copșa mică	3.41			12.52	Aghiriș		7.23		9.32	Crivadia		2.24	5.58	Hațeg		9.01	12.42		Ludoș		8.37	1.49	11.53	
Mediaș	4.—				Stana		7.50		10.11	Banița		3.05	6.40	Streiu		9.52	1.22		Cheța		8.51	2.02	12.06	
Elisabetopole	4.35				Huedin		8.12	7.14	10.51	Petroșeni		3.37	7.12	Simeria		10.31	1.53		Cucerdea		9.08	2.18	12.23	
Sighișoara	5.10				Ciucia		8.52	7.43	12.16	Arad—Timișoară					Timișoară—Arad									
Hașfalău	5.37				Bucia		9.10		12.50	Arad		6.05	5.48	Timișoară		6.25	5.—		Simeria (Piski)—Uniedoară					
Homorod	7.02				Bratca		9.29		1.21	Aradul nou		6.33	6.19	Mercizfalva		7.19	6.02		Simeria (Piski)				2.18	
Ágostonfalva	7.43				Rév		9.41	8.22	2.02	Németh-Ságh		6.58	6.44	Orczifalva		7.46	6.32		Cerna				2.30	
Fugyi Vásárhely					Mező-Telegd		10.24	8.48	3.06	Vinga		7.29	7.16	Vinga		8.15	7.02		Uniedoară				3.08	
Várad-Velenceze					Fugyi Vásárhely		10.43		3.38	Orczifalva		7.55	7.47	Németh-Ságh		8.36	7.23		Uniedoară—Simeria (Piski)					
Feldioara	8.41				Várad-Velenceze		10.53		3.54	Mercizfalva		8.14	8.08	Aradul nou		9.11	8.01		Uniedoară				5.10	
Brașov	9.21				Oradea-mare		11.—	9.13	4.05	Timișoară		9.08	9.02	Arad		9.27	8.17		Simeria (Piski)				5.55	
Timiș	2.53	5.45					11.15	9.18	10.55	Ghiriș—Turda					Turda—Ghiriș									
Predeal	3.28	6.22			P. Ladány		1.09	10.38	1.23	Arad		6.05	5.48	Timișoară		6.25	5.—		Simeria (Piski)				5.36	
Bucuresei	3.28	6.47			Szolnok		3.29	12.20	3.24	Aradul nou		6.33	6.19	Mercizfalva		7.19	6.02		Cerna				5.96	
	9.35	11.45			Budapesta		6.38	2.15	7.45	Orczifalva		7.29	7.16	Vinga		8.15	7.02		Simeria (Piski)				5.55	
					Viena		3.—	8.—	6.05	Mercizfalva		8.14	8.08	Aradul nou		9.11	8.01							

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă carele de noapte.